

معلم خلاق

تعامل خلاقیت و نوآوری سرلوحه برنامه درسی

دکتر فریدالدین حداد عادل

۵. استفاده بهتر از قدرت ذهنی و توانمندی‌های فکری حرکتی برای یادگیری بیشتر.

اما بخش دوم سؤال درباره «فرد» است. آن مدیر یا معلمی که بخواهد در روزگار ما آینده فرایند تعلیم و تربیت را مدیریت کند، چه خصوصیاتی باید داشته باشد؟ آینده از آن معلمانی است که «خلاقیت» و «نوآوری» سرلوحه برنامه‌های آن‌ها باشد. اصولاً انسان‌ها در مقام انجام امور دو دسته‌اند: کسانی که از چگونگی واقع شدن یک امر سؤال می‌کنند. این عده بیشتر درگیر ساز و کار اجرا هستند. گروه دوم افرادی هستند که در مقابله با یک امر بدیع از چرایی آن سؤال می‌کنند و اگر چرایی یک مسئله پاسخ یافت، حتماً خود را به آب و آتش می‌زنند تا آن اتفاق بیفتد. مدیران و معلمان خلاق به دنبال چرایی امور هستند و وقتی چرایی مسئله حل شد، حتماً روش‌ها را هم می‌یابند. دنیای آینده دنیای معلمان خلاق است. خلاقیت معلمی ابعاد متعددی دارد، ولی عرصه نوظهور خلاقیت معلمی در بحث مواجهه با فناوری امروزه انسان خلاق که معلمی را برمی‌گزیند یا معلمی که در دوره‌های تربیت معلم خلاقیتش تقویت شده است، باید خود را در مواجهه با چابگرهای سه‌بعدی و چهاربعدی با انواع آزمایشگاه‌های مجازی واقعیت افزوده، هولوپورت، متاورس و برنامه‌های چندرسانه‌ای و دستی بیازماید و بتواند به خوبی از ابزارهای نوین برای جذاب کردن کلاس خود و انتقال مباحث استفاده کند.

معلم خلاق یا نوآور به خوبی خواهد توانست با مخاطب و

حرف آخر در ابتدای کلام: داشتن معلم خلاق و خلاقیت داشتن معلمان رمز موفقیت معلمان و مدرسه‌ها در آینده است.

خیلی‌ها تصور می‌کنند در آینده آموزش و مدرسه به شکل موجود، دیگر به‌طور قالب و غالب وجود نخواهد داشت، چرا که کثرت مطالب آموختنی و تنوع مباحث یادگرفتنی و فراوانی مجراهای آموزشی به‌حدی خواهد بود که مدرسه دیگر رفع‌کننده عمده نیازمندی‌های کودکان و نوجوانان نخواهد بود.

هر کس که بفهمد باید بداند و بداند چه چیزی را باید یا لازم است بداند، در جهان آینده به معلم نیاز ندارد. مدرسه هم نباید الزاماً بیاید و الزاماً به نمره و مدرک نیز نیاز ندارد.

سؤال جدی امروز ما این است که اگر کودکان یا نوجوانانی را بخواهیم برای نوعی از آموزش یا هنرآموزی یا مهارت‌آموزی و مهارت‌ورزی و فهم مدل‌های جدید ارزیابی، در مکانی گرد هم جمع کنیم، چه چیزی را، چه کسی باید تعلیم دهد؟

در آینده نزدیک، معلمان بیشتر برای تعلیم و تمرین امور زیر می‌توانند کودکان و نوجوانان را در کلاس و مکتب‌خانه گرد هم جمع کنند.

۱. آموزش و تمرین سبک جدید زندگی؛

۲. انواع مهارت‌های حل مسئله؛

۳. روش‌های درست استفاده از فناوری؛

۴. به‌کارگیری خلاقیت در مواجهه با فناوری و مسائل جدید؛

مدیران و معلمان خلاق است. اما چند سؤال مهم در اینجا مطرح است:

۱. در بین پیچیدگی‌های دیوان‌سالارانه باید و نبایدهای مدرسه‌ای، یک مسیر چگونه عرصه را برای خلاقیت معلم باز کند.

۲. سازمان آموزش و پرورش چگونه باید بتواند ضریب خطرپذیری معلمان و مدیران خلاق را در خود بالا ببرد و حرکت‌های نوین در تبعات آن را به جان بخرد!

۳. اگر خلاقیت‌های معلمی در جایی به شکست منجر شدند، مسئول این شکست و خراب‌شدن سرنوشت دانش‌آموزان با کیست؟

محتوای درسی تعامل برقرار کند و انگیزه علم‌آموزی را تقویت کند. او می‌تواند وارد عرصه یادگیری شخصی‌سازی شده شود و به‌صورت فردی، راهکارهای رشد علمی سریع‌تر و رفع عقب‌ماندگی‌ها را بیان کند. همین‌طور می‌تواند بر قدرت تحلیل و تخیل شاگردانش بیفزاید. ضمن آنکه به دلیل وجود فناوری، بسیاری از آموزش‌های سخت اکنون ساده و روان شده‌اند. از همه مهم‌تر، جذابیت آموزش‌های این معلم بسیار بیشتر می‌شود. معلم خلاق می‌تواند عرصه کلاس و مدرسه را به فضایی پرجنب‌وجوش تبدیل کند که در آن یادگیری مشارکتی به‌خوبی جریان دارد.

کلید ورود موفقیت‌آمیز به آموزش و پرورش آینده، داشتن